

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

De taal der bevinding [p.4]

Evangelisatiepost Leeuwarden

Op 12 september 1977 wordt Joh. A. Segers vanuit zijn woonplaats Lisse uitgezonden om in Leeuwarden 'het werk van een evangelist te gaan doen'. Na een zoektocht van enkele maanden naar een geschikt gebouw, waarbij hij tientallen keren een afwijzend antwoord krijgt, gaat hij op 25 december 1977 voor de eerste keer voor in het wijkgebouw 'De Vluchtheuvel' van de plaatselijke speeltuin-

vereniging. Van 1981 tot 2003 komt men 's zondags in de 'Adventkerk' van de Zevende Dags Adventisten bijeen, waarna men het huidige pand in het centrum van de stad betreft. In 2005 wordt de kerkzaal (met 90 zitplaatsen) opgeknapt en in 2006 wordt inloophuis 'Achter de Hoven' in gebruik genomen. Sinds 2005 is S. de Visser als evangelist aan de post verbonden.

28/06/2018
jaargang 96

nr **39**

Gods liefde geopenbaard

De apostel Johannes wordt wel genoemd ‘de apostel der liefde’. Veelvuldig klinkt dit door in zijn evangeliebeschrijving en in zijn brieven. Hoe dat komt? Ach, hij heeft Gods liefde aanschouwd (vers 14).

Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een Verzoening voor onze zonden.

1 Johannes 4:10

Met zijn ogen heeft Johannes gezien hoe Zijn Meester verhoord is door het Sanhedrin. Hij heeft Hem zien hangen tussen hemel en aarde en gezien hoe de Vader Zijn recht kwam op te eisen aan Zijn eigen Zoon. Johannes heeft iets mogen proeven van dat geheim dat het God behaagde Zijn Zoon te verbrijzelen (Jesaja 53), omdat Hij in mensen een welbehagen heeft (Lukas 2).

En nu gaat Johannes in zijn eerste zendbrief schrijven hoe God Zijn liefde aan ons toont. We mogen vers 9 ernaast leggen: ‘Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard’. Er staat eigenlijk: gemanifesteerd. De apostel gaat beschrijven hoe de Heere nu aan ons uitstalt hoe groot, hoe diep, hoe onbegrensd Zijn liefde is voor Zijn volk. ‘Hierin is de liefde...! Ja, zo onmetelijk, dat hij in ons teksthoofdstuk als het ware diverse malen uitroept: God is liefde.

Het Woord is ontdekkend

Waarom toont de Heere die liefde aan ons? Is dat omdat wij de Heere dienen en vrezen met ons hele hart? Is dat omdat wij gekozen hebben om de wereld te verlaten en onze oude natuur te doden? Omdat wij God zo liefhebben en niet zonder Hem kunnen? Nee, niets van dat alles. Wat is Johannes hier eerlijk. Wat is Gods Woord ontdekkend. Nee, die liefde van God komt niet omdat wij God liefgehad hebben. Wij hebben God juist verlaten, de vuist naar Hem opgestoken en we wilden en willen niet dat Hij Koning over ons leven is. Wij zijn, hoewel goed geschapen, een hater van God en van onze naaste geworden. Geloofd u dat? Of denkt u dat

ds. M.H. Schot,
Hendrik-Ido-Ambacht

het bij u wel meevalt? ‘Niet dat wij God liefgehad hebben.’

De apostel noemt verder: ‘onze zonden’. Dat wij Zijn geboden zwaar en menigmaal hebben geschonden; dat wij de beeltenis Gods zijn kwijtgeraakt en dat wij tegen God en Zijn Gezalfde zijn opgestaan. Onze zonden, waardoor wij naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben. En het erge is dat wij daar geen last van hebben. In de zonden voelen we ons thuis en ze zijn ons tot vermaak. We zijn dood voor onze doodstaat en we hebben geen Redder nodig.

Weet u wat het wonder is? Dat Johannes vervolgt met deze woorden: ‘...maar dat Hij ons lief heeft gehad’. Ondanks onze vijandschap, onze onreinheid en afminkingen. Omdat we naar de kerk gaan en het zo goed weten? Omdat we zo netjes leven? Nee. Er is een geheel andere reden: God is liefde. Maar pas op: laten we wel bedenken wat die liefde precies is. Het is geen zoete, toegeeflijke liefde. Het is een soevereine liefde tot Zijn werk en tot Zijn schepping. Het is bovenal een liefde tot Zichzelf en tot Zijn deugden. Daarom heeft de liefde Gods een keerzijde. De Heere toornst over alles wat Zijn deugden schendt. Hij toornst schrikkelijk over de zonde en over de zondige mens, die zich van Hem heeft afgekeerd.

Wederbarende genade

Dat is de realiteit die Johannes hier schetst. Is dat door wederbarende genade voor uw hart en leven al realiteit geworden? Dan worden het waarlijk onze zonden. Ja, mijn zonden. Dan blijft een bange vraag over: Hoe kan die God Die zo toornst over mijn zonden, nog ooit in liefde op mij neerzien? Is dat voor u al een zaak geworden? Als de Heere iets van Zijn liefde in het hart uitstort, dan wordt die zaak opgebonden. Dan komt in het hart een begeerte om die God, Die liefde is, te dienen en te vrezen en om voor Hem te leven. Echter, wat blijkt dat een onmogelijke zaak, door onze zonden en onze diepe verdorvenheid.

In dit nummer

4	De taal der bevinding [30]	2	Gods liefde geopenbaard
6	Naamsverandering Vrije Universiteit	3	De derde bede in het Gebed des Heeren [26]
16	Rijke jongelingen en verloren zonen en dochters	5	De rustdag, must of lust?
		7	Dichterbij Dordt
		8	Jeugdrubriek
		9	Boekennieuws
		10	Kerknieuws
		11	Berichten
		12	Kerkdiensten

De derde bede in het Gebed des Heeren [26]

'Uw wil geschiede gelijk in den hemel, alzo ook op de aarde.'

Thomas Watson

En nu schrijft Johannes over die onmogelijke zaak: '...maar dat Hij ons heeft liefgehad'. Hoe kan dat? Hoe kan God mij, doemwaardige zondaar, liefhebben? O wonder, dat vloeit voort uit Gods welbehagen, waarin Hij van eeuwigheid een volk heeft liefgehad. En met behoud van Zijn deugden heeft Hij een weg uitgedacht, zodat Zijn gramschap dat volk niet zou treffen. Daarom heeft Hij Zijn Zoon gezonden tot een Verzoening, opdat in die weg de hitte van Zijn toorn werd geblust aan Zijn Zoon. O, onthoud dit: God kan en wil nooit één zonde door de vingers zien. Er is alleen verzoening als er volkomen betaald is. Welnu, daarvoor heeft God Zijn Zoon gezonden. Zijn Eniggeborene. Zijn lieve Schootzoon. En Hij is gewillig gegaan. Hij heeft die prijs der ziele, dat rantsoen, die wij in tijd noch eeuwigheid kunnen voldoen, volkomen opgebracht. Hij heeft de drinkbeker van Gods toorn geheel geleedigd. 'Tot een Verzoening voor onze zonden.'

God zond Zijn Zoon... voor onze zonden. Begrijpt u het nog? Hierin is de liefde. Onbevattelijke zondaarsliefde! Daar blijft alleen verwondering over. Aanbiddelelijke Majesteit!

Geen hopeloze gevallen

Maar bedenk toch dat zonder verzoening Gods toorn op u blijft (Joh. 3:36). Daarom is het noodzakelijk dat u deze Zaligmaker kent als úw Verlosser voor úw zonden. Is Hij al gaan schitteren voor uw zielsoog? Heeft u in Hem die volkomen Verzoening zien liggen? Dan wordt Hij zo begerlijk. Dan springt de ziel op van vreugde. Toch wordt ook ingeleefd dat we Hem niet aangrijpen kunnen in eigen kracht. De woorden van Johannes worden dan weer levendig: '...niet dat wij God hebben liefgehad'. Aan onze kant is alles verloren. Maar er is een weg geopend bij God vandaan, in Jezus Christus. 'Opdat wij zouden leven door Hem' (vers 9). O, val deze Zaligmaker dan te voet. Bij Hem zijn geen hopeloze gevallen. Vijanden worden met God verzoend (Rom. 5:10). 'Hierin is de liefde.'

Waarom is het doen van Gods wil vereist? (vervolg)

3. Als we Gods wil doen, bewijzen we daarmee dat we oprecht zijn. Zoals Christus in een ander verband zei: 'De werken, die Ik doe (...), die getuigen van Mij' (Joh. 10:25). Het gaat niet om onze gouden woorden, zelfs al zouden we kunnen spreken als engelen, maar om onze werken; het doen van Gods wil legt getuigenis af van onze oprechtheid.

Wij beoordelen iemands gezondheid niet aan zijn hoogrode kleur, maar aan zijn polsslslag, waar het bloed vooral beweegt. Zo wordt de zuiverheid van een christen niet beoordeeld aan zijn belijdenis, maar het oordeel van een christen wordt afgemeten aan zijn werkzame gehoorzaamheid, het doen van Gods wil. Dat is het beste bewijs en de beste getuige als blijk voor de hemel.

4. Gods wil te doen, is ter bevordering van het Evangelie. Het is de diamant die in iemands godsdienst fonkelt. Anderen kunnen niet zien wat het geloof in het hart is, maar als men ziet dat we op aarde Gods wil doen, veroorzaakt dit dat men eerbied krijgt voor de godsdienst en dat men er voor gewonnen wordt. Julianus schrijft in één van zijn brieven: 'Dat de christelijke godsdienst zozeer bloeide door de heiligheid en gehoorzaamheid van haar belijders'

5. Als we Gods wil doen, tonen we daarmee onze liefde tot Christus. 'Die Mijn geboden heeft en dezelve bewaart, die is het die Mij liefheeft' (Joh. 14:21). Wat is groter liefde tot Christus dan Zijn wil te doen, al doorkruist die onze wil? Ieder wil wel geacht worden Christus lief te hebben, maar hoe zal dit anders bekend worden dan hierdoor? Doet gij Zijn wil op aarde?

'Wij eren de koning niet als wij een hekel hebben aan zijn wetten' (Isidorus). Het heeft geen waarde dat iemand Christus als Persoon liefheeft, terwijl hij Zijn geboden veracht. Het is een groot kwaad als men Gods wil op aarde niet doet. Dan handelen we tegen ons gebed. Wij bidden: 'Uw wil geschiede', en toch gehoorzamen wij Zijn wil niet.

We weerspreken dan ons eigen gebed en handelen in strijd met onze doopbelofte. Wij hebben immers beloofd onder de banier van de Heere te strijden, onder Zijn scepter te buigen en deze belofte hebben we dikwijls vernieuwd in het Heilig Avondmaal. Als wij Gods wil op aarde niet doen, zijn we meinedigen en God zal een aanklacht tegen ons indienen wegens meened. Gods wil op aarde niet doen is dwaas, omdat we het toch niet tegen de Heere kunnen volhouden. Als wij Hem niet gehoorzamen, kunnen wij niet voor Hem bestaan.

(wordt vervolgd)

Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).

De taal der bevinding [30]

Met een geopenbaarde Middelaar de dood in

ds. J. Schipper,
Leerdam

Hoe noodzakelijk is het voor ons allen kennis te verkrijgen van de Middelaar Gods en der mensen. Hem te kennen en vervolgen te kennen is het eeuwige leven. Dus ook: vervolgen te kennen! Daarvan lezen we in Hoséa: 'Dan zullen wij kennen, wij zullen vervolgen om den HEERE te kennen' (6:3a). Stilstand in het geestelijke leven houdt immers ook achteruitgang in.

Met dat vervolgonderwijs heeft ook te maken de uitdrukking *met een geopenbaarde Middelaar de dood in*. We horen dat nog weleens zeggen rond Goede Vrijdag. De uitdrukking ziet dan op het nader onderwijs dat de Heere schenkt aan een mens die weet heeft van de openbaring van Christus in zijn leven, maar die de priesterlijke bediening van Christus zo nodig heeft. Wat is er een blijdschap in de ziel, als Christus Zich gaat bekendmaken aan een ellendige, missende zondaar. Wat een zalige ogenblikken, wanneer Hij Zich toont als de Weg, de Waarheid en het Leven! Maar dan is er nog zo weinig oog voor de priesterlijke arbeid van de Zaligmaker. We zien dat heel duidelijk bij de discipelen. Wat waren ze toch onwetend betreffende de noodzakelijkheid van de prijsbetaling van de Borg. Zo blind voor de borgtochtelijke arbeid! Nog meer: ze zullen zich ergeren en ze zullen Hem allen verlaten! Zijn

kruis wordt voor hen een struikelblok. Dat is toch niet te rijmen met de voorstellingen die ze nog altijd van de Messias koesteren. Ten diepste: opstand tegen genade! Vijandschap en ergernis! Jezus heeft het voorzegt: 'Gij zult allen aan Mij geërgerd worden in dezen nacht; want er is geschreven: Ik zal den Herder slaan, en de schapen der kudde zullen verstrooid worden.'

Philpot

In het dagboek "Door Baca's vallei" (22 november) van Philpot lees ik: 'Voor de toeschouwer werden al Zijn wonderen van liefde en barmhartigheid, Zijn woorden van genade en waarheid, Zijn heilig en vlekkeloos leven, Zijn aanspraak, die Hij maakte van te zijn de Zoon van God, de beloofde Messias, de Verlosser van Israël, met alle beloften en elke profetie betreffende Hem, uitgeblust toen Hij te midden van de zegepraal Zijner vijanden, in pijn, schande en ontoring de geest gaf.'

Wat een ontdekkende les! Want wat leert ons dat? Dat we niet zulke gewillige mensen zijn. Dat we niet zo gemakkelijk volgen. Het is wat in het leven van Gods volk, als de wortel van hun leven wordt blootgelegd. Dan komen er dingen openbaar die ze voor die tijd helemaal niet wisten. Wat hebben ze dan meegemaakt? Wel, ze zijn door genade ontdekt aan hun zonden en ongerechtigheden. Ze hebben een betrekking gekregen op God en Zijn Woord. De liefde is in hun hart uitgestort. Ze zijn uitgedreven uit de Stad des Verderfs. En ze hebben die hartelijke keuze mogen doen: 'Uw volk is mijn volk en uw God mijn God'. Ze hebben profetisch onderwijs mogen genieten van Christus door Woord en Geest. Maar dan komt er een moment, dat ze met alles de dood in moeten. En dan kan Petrus wel zeggen: 'Ik zal met U sterven!', maar dan is dat nog niet gebeurd. Want als het er op aankomt, is er niet anders dan weerstand en opstand tegen de prijsbetaling door Christus' bloed. Aan hen wordt alles ontnomen, waarop ze zo konden rusten voor de eeuwigheid. Het is alles te kort. Het gaat om dat bloed!

Emmaüsgangers

De discipelen, Maria Magdaléna, de Emmaüsgangers, allen hadden ze hierin onderwijs nodig. Zo gaat Jezus op Zijn tijd plaats maken voor Zijn lijden en sterven. En bij dat onderwijs gingen zij met een geopenbaarde Middelaar de dood in. Ze hebben wel kostelijke werkzaamheden gehad en de liefde gevoeld, maar met dat alles konden ze de schuld niet betalen. En daartoe is het nu nodig dat Christus de dood ingaat. Achter Zijn dood ligt het leven! Groot wanneer de ogen daarvoor opengaan, zoals in het leven van de Emmaüsgangers: 'En hun ogen werden geopend, en zij kenden Hem; en Hij kwam weg uit hun gezicht' (Luk. 24:31). Op Gods tijd werden hun ogen voor Hem geopend. De zaligheid ligt vast in de arbeid van de Middelaar. En de weldaden Gods worden geopenbaard aan de Kerk:

*God zal ze Zelf bevestigen en schragen,
En op Zijn rol, waar Hij de volken schrijft,
Hen tellen, als in Isrel ingelijfd,
En doen den naam van Sions kind'ren dragen.*

De rustdag, must of lust?

Maak het op zondag extra gezellig.

Iets schrijven over de besteding van de zondag is niet zo gemakkelijk. Het kan door het noemen van allerlei regels zo gauw wettisch overkomen. Ook is bekend dat veel ouders zorgen hebben over hoe hun kinderen de zondag doorbrengen. Het valt soms niet mee om pubers en adolescenten het nut, ja het genoegen van de rustdag te laten zien. En vrede te bewaren. Toch doen we een poging de lust van Gods dag te belichten.

Werkgroep Gezin

Vinden wij het nog raar dat winkels op zondag open zijn? Of vinden we dat erg, omdat het in het vierde gebod toch allermeeft om Gods eer gaat? Als we aan 'God noch gebod' doen, moeten we ook op zondag alles kunnen doen wat we willen: naar het zwembad, het winkelcentrum of een museum. Heel geleidelijk is het in de achterliggende tijd zo ver gekomen.

Teruglopend kerkbezoek gaat gepaard met toenemend winkelbezoek. In 1998 winkelde 40% van alle Nederlanders wel eens op zondag. In 2008 maakte 74% van de ondervraagden weleens gebruik van de koopzondag. Nu ligt dat percentage nog veel hoger. Welke invloed heeft deze ontwikkeling op ons, onze kinderen, ons gezin, wat betreft de besteding, de invulling van de zondag? De 'dag van de Heere' staat ook bij ons onder druk.

Concrete invulling

Bij de zondag denken sommigen al snel aan 'moeten'. Dit moet en dat mag niet. En natuurlijk moeten we deze dag 'heiligen'. De Heere Zelf heeft van al Zijn werken gerust. Maar, we kunnen er ook in doorslaan. Een voorbeeld uit de Joodse sabbatviering.

In 2017 bezoek ik op zaterdagmorgen een synagogedienst in Amsterdam. Ik wil er een paar aantekeningen maken. Een van de Joodse mensen tikt me echter op de schouder: 'Wij schrijven niet op de sabbat...! Orthodoxe Joden hanteren heel veel regels.

Het is niet altijd eenvoudig om de zondag in het gezin zinvol te besteden. Soms is er spanning tussen theorie en praktijk. Tussen hoe we het zouden willen en hoe het gaat. Er zijn marginaal regionale verschillen qua invulling van deze dag en er is

verschil of je op het platteland woont of in de stad. Zijn we net getrouwd, dan hebben we veel mogelijkheden om (samen) Gods Woord te onderzoeken en met de dingen van de eeuwigheid bezig te zijn. Juist op zondag. Scherp de vaste patronen dan maar in. Ze komen later, bij het ouder worden en als er kinderen mogen zijn, goed van pas. Vorm en inhoud zijn beide van belang op de zondag. Hebben we enkele jonge kinderen of bestaat ons gezin ook uit pubers? Dat maakt verschil in mogelijkheden en vraagt om gepaste variatie. Er zijn, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, heel veel (werk)boekjes en bladen waarmee ze zelf aan de slag kunnen gaan. Doe als ouder dan ook mee. In ieder geval is duidelijk dat we offline zijn op zondag. Echt. Hoewel? Ik mag bij ziekte toch wel luisteren naar een preek via Kerkomroep of de telefoon op zak hebben vanwege 'oproepbaar zijn' als ambulancechauffeur. Uiteraard! Maar het gaat om de regel.

Voorbeeld

Rusten wil niet zeggen lui zijn, maar actief bezig zijn met de dingen van de Heere. Juist op zondag! Alle aardse beslommingen van je afschudden. Zoeken de dingen die boven zijn. Ze zijn van levensbelang, hebben eeuwigheidsgewicht. De nieuwtestamentische 'dag des Heeren' staat in het licht van de wederkomst. Deze dag wijst heen naar de eeuwige rust. Onze kinderen mogen voelen dat ons deze dag lief is. 'Hoe branden mijn genegenheên, om 's Heeren voorhof in te treên'. We mogen vragen om het werk van de Heilige Geest in ons hart, zoals Zondag 38 hierover spreekt.

Is er in de week dienst of Bijbellezing? Maak er tijd voor vrij. Geef als ouders zoveel mogelijk het goede voorbeeld. Laat kinderen het belang van het beluisteren van Gods Woord bemerken. Om dat Woord gaat het. Bidt aan tafel ook voor de predikant en de ouderlingen in vacante gemeenten. In dat gebed mogen kinderen 'proeven' dat vader en moeder uitzien naar de zondag, naar de verkondiging van het Woord, naar het spreken Gods. Want het Woord Gods is levend en krachtig. Haal in gesprek en gebed de inhoud van de preek van de afgelopen zondag nog maar eens terug. Het is mooi om aan tafel op zondagmorgen -naast de Psalmen 92 en 122- ook Hebrëen 4:1-13 eens te lezen. Tenslotte, maak het op zondag extra gezellig. Geef de kinderen aandacht en laat ook aan de maaltijd zien dat het zondag is. Dan blijft het de kinderen bij: die dag was bij ons thuis geen must, maar een lust!

Reageren kan naar de secretaris:
akarens@kliksafe.nl

Naamsverandering Vrije Universiteit

ds. W. Silfhout,
Capelle aan den
IJssel

De Faculteit Godgeleerdheid aan de Vrije Universiteit (VU) in Amsterdam heeft een andere naam gekregen. Vanaf nu is de naam: Faculteit Religie en Theologie. Achter deze naamsverandering zit meer dan op het eerste gezicht lijkt.

Religie en theologie zijn begrippen die op zichzelf niet verkeerd zijn. Het gaat er maar om wat we onder die begrippen verstaan. Als we dan lezen hoe de decaan van de VU, prof. dr. R. Ganzevoort deze begrippen toelicht (RD, 13 juni 2018), blijkt dat de naamsverandering van de VU het resultaat is van een ontwikkeling, waardoor de VU steeds verder wegdrijft van de bedoeling van de grondlegger Abraham Kuyper.

Het is een ontwikkeling die te maken heeft met de voortgaande secularisatie van Nederland. In dat opzicht is het nog een wonder dat de naam van de faculteit verwijst naar Religie en Theologie. Religie heeft voor velen in onze samenleving immers een negatieve klank. Onlangs hoorde ik iemand zeggen: Religie is de oorzaak van alle oorlogen en twisten in deze wereld.

Vrij

Abraham Kuyper, de grondlegger van de VU, was van mening dat het christelijk geloof alle terreinen van het leven moest beslaan, ook de wetenschap. Niet voor niets kreeg de in 1880 gestichte

universiteit de naam "Vrije Universiteit". Kuyper vond dat de universiteit vrij moest zijn van de staat, maar ook van de kerk. Kerk en staat mochten niet voorschrijven wat wetenschappers hebben te denken. Wetenschappelijk onderzoek moest in volle vrijheid, maar in gebondenheid aan de Heilige Schrift worden verricht. Wetenschappelijk onderzoek kan niet op voorhand door de kerk of de staat worden ingeperkt. Dat gebeurt wel in totalitaire regimes. Het was een grote klap toen in Turkije wetenschappers ernstig werden beperkt in hun bewegings- en handelingsvrijheden en zelfs hele universiteiten werden gesloten en hoogleraren en medewerkers werden ontslagen.

De faculteit Godgeleerdheid is steeds meer een multireligieuze faculteit geworden.

Christelijk karakter

Dat wetenschap vrij is, neemt overigens niet weg dat wetenschap neutraal is of neutraal kan zijn. Ook wetenschappers bedrijven wetenschap vanuit een bepaalde mens- en maatschappijvisie. Die mens- en maatschappijvisie werd door Kuyper duidelijk verwoord door als norm daarvoor aan te geven: de Heilige Schrift. De geschiedenis van de VU is gestempeld door haar christelijke karakter. Dat was de bedoeling van Kuyper. Hij schreef reeds in 1870: 'Zal het christendom een zuurdeeg in ons volksleven zijn, dan moet ook de rechter, ook de geneesheer, ook de staatsman, ook de letterkundige, ook de wijsgeer, den inhoud zijner wetenschap door het licht van den Christus laten beschijnen'. Dit uitgangspunt motiveerde jarenlang velen

(de 'kleine luyden') om de universiteit te financieren door middel van allerlei spaaracties.

De faculteit Godgeleerdheid is steeds meer een multireligieuze faculteit geworden. Ganzevoort gaf aan dat de focus sterk gericht is op de maatschappelijke ontwikkelingen in de samenleving. 'We verbinden de maatschappelijke vraagstukken en de religieuze tradities.' Als een van de thema's die in de maatschappij spelen, noemde hij het duurzaamheidsvraagstuk.

Grondslag

Al in 1970 werd de protestantse grondslag van de VU ruimer geformuleerd. Het doel van de universiteit was voortaan 'al haar arbeid in gehoorzaamheid aan het Evangelie van Jezus Christus te richten op het

dienen van God en Zijn wereld.' Door de voortgaande ontkerkelijking en de toevloed van studenten en docenten voor wie de grondslag niet van prominent belang was, werd ook deze formulering voor velen ook toen al steeds minder aansprekend. De vereniging, waarvan de VU uitgaat, droeg bij de oprichting in 1878 nog de naam "Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden Grondslag". Die naam is al lang losgelaten. Nu noemt de vereniging zichzelf "Vereniging voor christelijk hoger onderwijs". In de statuten lezen we over de grondslag: 'Voortbouwend op haar christelijke oorsprong wil de Vereniging bijdragen aan een betere wereld, een wereld waarin rechtvaardigheid, medemenselijkheid en verantwoordelijkheid voor elkaar en voor de wereld centraal staan. Zij onderkent en waardeert de rol die

levensbeschouwing en zingeving hierbij spelen.'

Ook deze naamswijziging roept helaas het beeld op van een ontwikkeling die gelijke tred houdt met de ontwikkeling in de samenleving, waarbij geen plaats meer is voor het christelijk geloof als de enige waarheid die geldend is voor alle eeuwen en plaatsen. Er mag dan nog wel worden voortgebouwd op de christelijke grondslag, maar dat zal in de praktijk niet zoveel meer voorstellen.

Zal door de voortgaande ontwikkeling het christelijk karakter van de VU alleen nog blijken uit de rijke collectie van historische protestantse boekdrukken, waarover de universiteit beschikt? Juist een christelijke universiteit zou een bolwerk kunnen zijn om het hoofd te bieden aan de voortgaande secularisatie.

RUBRIEK **DICHTERBIJ DORDT** [23]

De eerste lastering

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

Uit het besluit van de DL: '...dat de leer der Gereformeerde Kerken van de predestinatie en de aanklevende hoofdstukken, door hun eigen aard en drijving de harten der mensen van alle godvruchtigheid en godsdienst afleidt...'

Het is niet gering wat de tegenstanders maken van de leer van Dordt, 'de leer der Gereformeerde Kerken van de predestinatie en de aanklevende hoofdstukken'. Het gaat dus om alles wat de DL belijden. Over Gods verkiezing (hoofdstuk 1) - in Christus (hoofdstuk 2) - Hoe kom ik bij Christus? (hoofdstuk 3/4) - hoe blijf ik bij Christus? (hoofdstuk 5). Met Gods voorbestemming hangt natuurlijk heel veel samen. Zo niet alles. Het

gaat niet om onbelangrijke zaken, integendeel. Dat beseffen de lasteraars ook wel. Vandaar hun lasterlijk verzet, dat blijkt in de totaal verkeerde voorstelling van zaken. Volgens hun voorstelling is deze leer van vrije genade wezenlijk de oorzaak van allerlei wantoestanden in de kerk en het leven van mensen. Naar hun mening heeft ook de manier waarop hiermee wordt omgegaan, hoe erop wordt gehamerd, dramatische gevolgen. Acht voorbeelden hiervan in het nawoord.

De eerste lastering is, dat de leer van soevereine genade de mens *lijdelijk* maakt, zijn menselijke waardigheid en verantwoordelijkheid ontnemt. Ze leidt af, brengt op een dwaalspoor. Met alle gevolgen van dien voor de praktijk van het leven van Gods kinderen en van het kerkelijk-godsdienstige leven. Wanneer alles toch al vastligt bij God, waar zou je je dan druk

over maken? Er is toch niets te veranderen aan wat God besloten heeft?

Wees eens eerlijk, komen zulke gedachten in jou ook niet op? Straks in deze acht lasteringen wordt de Heere zelfs 'een tiran en huichelaar' genoemd. Dordt zegt aan het einde hiervan, dat dit soort gedachten afschuwelijk zijn. Eigenlijk Godslasterlijk. Vind jij dat ook zo erg? Maar nu nog een paar vragen: ligt het bij de Heere vast, hoe oud jij zult worden? Of jij gezond zult blijven? Of jij je diploma zult halen? Of jij alleen of samen door het leven zult gaan?

Zeg eens eerlijk: doe jij je armen over elkaar en zeg je in deze praktische dingen: 'we zullen het allemaal wel zien, want het ligt toch vast bij God'? Nee, zo leef jij niet... Je weet je verantwoordelijkheid voor het gebruik der middelen waardoor de Heere werkt. Totaal afhankelijk van Zijn zegen, ga je hierin je weg: je let goed op in het verkeer, je eet en leeft gezond, gaat naar de dokter als het nodig is.

Als het om relatievorming gaat, blijf je 's zaterdagsavonds niet bij je moeder op de bank zitten wachten tot de ware langs komt.... Zo is het toch, nietwaar? Maar als het om je ziel en zaligheid gaat, dan ineens krijg je iets zieligs over je heen. Is dat eerlijk en terecht? Want de Heere heeft ook hierin zeker de middelen besloten. Zul je genade en middel nooit losmaken van elkaar? Om Gods soevereine genade te ontvangen, ben je geheel verantwoordelijk voor het biddend gebruiken van de middelen: het Woord en het gebed. Lees DL I, 17 maar heel goed.

v. A.

Een tip voor de aankomende vakantie

A. Janse-Pieterman, Rijssen

Zes weken vakantie! Daan en Jordy hebben er veel zin in. Ze hopen twee weken op vakantie naar Zwitserland te gaan. Een paar dagen bij oma logeren en opa helpen in de tuin.

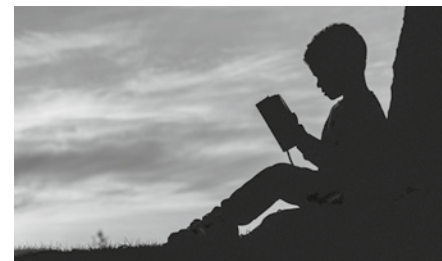
Daan vraagt aan Jordy: 'Wat zullen we gaan doen als we ons vervelen?' 'Nou, dan verzinnen we toch gewoon wat. Dat komt wel goed hoor.' Een moment dat je je verveelt, heb je allemaal weleens. Wat ga jij dan doen? Kruip je achter de computer of pak je de smartphone van een van je ouders? Op de computer kun je veel mooie informatie vinden. Je mag gerust weleens een leuk spelletje doen. Maar er zijn nog zoveel dingen meer. Verzin iets creatiefs of

sportiefs. Voer iets uit wat je leuk vindt (een hobby), of lees een mooi boek. In deze zomervakantie zul je vast ook momenten hebben dat je even niets weet te verzinnen. Net als Daan en Jordy. Doe geen onzinnige dingen die je beter niet kunt doen.

Mag ik je één tip geven? Probeer minimaal één boek te lezen van iemand die mag vertellen hoe hij/zij de Heere mocht leren kennen. En als je nog niet kunt lezen, vraag het maar aan een van je ouders (als je die nog mag hebben).

Zal ik een paar boeken noemen? "Muckle Kate. Een blinde vrouw die leerde zien". "Gestorven voor mij", over het leven van James Laing. "De Heere is goed en recht. Het leven en sterven van Rosanne Mondria". "Eeuwig gelukkig. Leven en sterven van Ab van Dam".

Ontroerende boekjes waarin je leest hoe de Heere wil werken in het leven van een zondaar. En dan ben jij nooit te jong om ook bekeerd te worden. Laat daarom je gebed ook voor deze aankomende vakantie zijn: 'Bewaar mij voor zonden, spaar mijn leven, maar boven alles... Red mijn ziel, net als u deed bij Muckle Kate, bij Rosanne en bij Ab. Alleen om Jezus' wil'. Ik wens je een onvergetelijke vakantie toe. In alle opzichten.

vervolgverhaal

26

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

'Waar heb je het nou toch over?' vraagt Liska verbaasd. 'Ik zeg alleen maar dat ik ga biechten, omdat dat nou eenmaal zo de gewoonte is.'

'Wat is dat, biechten?'

'Nou, ik ga naar de kerk en vader Malina geeft mij absolutie, hij vergeeft mij m'n zonden. Zo zit dat.'

'Vader Malina?' roept Palko verwonderd uit, 'Heeft hij dan de macht om dat te doen?'

'Wat zeur je toch, Palko. Hoe kan ik dat nou weten. Ik ben een zondaar en het is goed om twee of drie keer per jaar bij de priester te biechten. Ik hoop dat God goed voor me zal zijn als ik dat doe.'

'Maar, maar, weet u dan niet zeker of vader Malina de macht daarvoor heeft?'

Als u straks uit de kerk komt, weet u dan zeker dat uw zonden zijn vergeven?'

'Nee, maar niemand is daar zeker van vóór zijn dood. Als we dood zijn, dan pas zullen we dat soort dingen allemaal weten!'

'Oompje, u moet niet naar de priester gaan. U moet alles aan Jezus vertellen. Hij alleen kan de zonden vergeven. Dat deed Hij ook bij de geraakte man, die voor Zijn voeten gelegd werd.'

'Waar bazel je toch over, Palko. Je praat over Jezus, maar lieve jongen, wij zijn maar een stel arme, onwetende mensen en de priester is als God hier op de aarde.'

Hij regelt alles voor ons. Ik hoef niets anders te doen dan naar hem te gaan.' 'Heeft God dan tegen vader Malina gezegd: Deze is Mijn geliefde Zoon, gehoorzaam Hem?'

'Wat is er toch met jou aan de hand, Palko, je maakt me helemaal in de war door zulke vragen.'

'Wees niet boos op me, oompje.' Palko's grote donkerblauwe ogen kijken recht in die van de man naast hem. 'Ik heb de Heere Jezus vandaag gevraagd mijn zonden te vergeven. En Hij deed het regelrecht. Als u eens wist hoe blij ik ben!'

Boekennieuws

"Elim... en zij legerden zich aldaar", R. van Kralingen; uitg. kerkenraad Gereformeerde Gemeente Enschede, 169 blz.; te bestellen: tel. 053-4302623, e-mail: boekggenschede@gmail.com; € 17,-, incl. verzendkosten overmaken naar NL34 RAB00151485216, t.n.v. Gereformeerde Gemeente Enschede.

Elim... en zij legerden zich aldaar

Onlangs is een prachtig boek verschenen over de geschiedenis van de kleine Gereformeerde Gemeente van Enschede. In deze van oorsprong grootste textielindustriestad van Twente (nu 160.000 inwoners) bevindt zich de op vier na de kleinste Gereformeerde Gemeente van het land, met 62 (doop)leden. De titel van het boek is ontleend aan Exodus 15:27. In de grote stad Enschede heeft de Heere voor een eenvoudig en behoeftig volk naar de schriftuurlijk-bevindelijke prediking gezorgd voor een 'Elim'. Het begin ligt in 1922 rond de eetkamertafel in de huiskamer van de familie J. Lammers. Daar werd 's zondags een preek gelezen. Toen ds. A. Hofman uit Rijssen voor de eerste keer in Enschede voorging, vroeg Lammers aan hem of hij het niet erg vond dat er maar twaalf mensen aanwezig waren. Zijn antwoord luidt: 'Mijn Meester heeft zo dikwijls Zijn mond opgedaan voor Zijn twaalf discipelen.'

Al spoedig breidde het gezelschap uit. In 1949 werd de gemeente door ds. P. Honkoop sr. geïnstitueerd. Na vele omzwervingen kerkte de gemeente vanaf 1952 in het hartje van de stad, in een tot kerk verbouwd verenigingsgebouw dat de naam 'Elim' krijgt. Later samen onder één dak met een bioscoop. In 1965 telde de gemeente ruim 200 (doop)leden. In 1983 ontstond er brand in de bioscoop. Het kerkgebouw had veel brand- en waterschade

opgelopen. Na veel wederwaardigheden gedacht de Heere aan de nood waarin de gemeente verkeerde en opende Hij wonderlijk en onverwacht de mogelijkheid om het voormalige PMT-gebouw te kopen. Op deze mooie locatie komt de gemeente nog steeds samen om te luisteren naar de boodschap van vrije genade. De auteur, R. van Kralingen, is erin geslaagd om -in dit met veel mooie foto's rijk geïllustreerde boek- het kerkelijke leven vanaf het jaar 750 in Enschede uitvoerig te beschrijven. Nog belangrijker is de beschrijving hoe de Heere ook in Enschede soms op wonderlijke wijze Zijn uitverkorenen heeft toegebracht. Dwars door al het menselijke volvoert God Zijn raad. Door druk en strijd heen zijn er van Gods geoefende kinderen geweest. Dat geeft extra meerwaarde aan dit lezenswaardige en keurig uitgegeven boek.

ds. J. van Laar, Barneveld

"Chimobi en het geheim van de juf", Alie Buijert; uitg. Den Hertog, Houten; 92 blz.; € 8,90.

Chimobi en het geheim van de juf

"Chimobi en het geheim van de juf" is niet het eerste kinderboek dat Alie Buijert schreef. De schrijfster werkte vijf jaar in Nigeria voor de Zending Gereformeerde Gemeenten. In samenwerking met hen is deze uitgave voor kinderen vanaf 9 jaar (AVI 5) tot stand gekomen.

Het boek geeft een inkijkje in het leven van het Nigeriaanse meisje Chimobi. Ze is ijverig, maar haalt toch slechte cijfers op school. Dat maakt haar bang. Krijgt ze slaag? Moet ze van school? Ze wil de mooie verhalen van haar Aunty (juf) niet missen. Verhalen met een diepere inhoud: 'Er werd op me gescholden en ik kreeg slaag wanneer ik naar de kerk geweest was. Maar ik bleef bij mijn voor-nemen, want ik wilde nog veel meer over de Heere leren'. Op een boeiende manier wordt een duidelijk beeld geschetst van het dagelijks leven in Izi. 'Het is nog helemaal stil op de compound. Alleen de vogels zingen al hun mooie liedjes. Ook moeder slaapt nog. Chimobi denkt aan haar Aunty, aan al die verhalen die ze de laatste tijd gehoord heeft'.

In de levensgeschiedenissen van Chimobi's familie en juf hoor je de invloed van het zendingswerk. Het is belangrijk dat kinderen weten van mensen ver weg die leven in de macht van de duisternis, maar ook van de zegenrijke werking van Gods Woord en Geest

in hun leven. Chimobi's moeder vertelt: 'Maar mijn vader hoorde wel bij de eerste mensen die altijd gingen luisteren als er een evangelist van een andere plaats kwam vertellen over God Die de hemel en de aarde heeft gemaakt. (...) Jouw opa was ook de eerste in Odoke die zijn juju-tem-peltje bij de ingang van de compound afbrak en niet meer aan de voorouders offerde. Ik kan me nog goed herinneren dat hij dat deed. We waren allemaal heel erg bang'.

Dit kinderboek biedt ouders gelegenheid om zendingswerk dichterbij te brengen en met kinderen hierover in gesprek te gaan. Dat door deze uitgave ook kinderen de zielen nood van hun naaste ver weg zouden voelen en ze verwaardigd zouden worden hun leven in Zijn dienst te besteden.

N. Verheul-Cijsouw, Alblasserdam

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Rock Valley (Iowa, VS), kandidaat J.J. Witvoet te Dorr (Michigan, VS), die bedankte voor de overige op hem uitgebrachte beroepen.

Beroepen:

Te Aalburg, te Aalst, te Barendrecht, te Den Haag-Scheveningen, te Carterton (Nieuw-Zeeland), te Doetinchem, te Dordrecht, Te Drachten, te Goes, te Goudswaard, te 's-Gravenpolder, te 's-Gravenzande, te Hilversum, te Kapelle-Biezeling, te Katwijk aan Zee, te Leerdam, te Leiderdorp, te Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle, te Meliskerke (voor de zending in Ecuador), te Middelburg-Zuid, te Middelharnis, te Moerkapelle, te Nieuw-Beijerland, te Oosterland, te Oostkapelle, te Puttershoek, te Ridderkerk, te Ridderkerk-Slikkerveer, te Rijssen-West, te Rilland-Bath, te Scherpenzeel, te Terwolde-De Vecht, te Urk, te Waardenburg, te Werkendam, te Wolphaartsdijk en te Zwolle, kandidaat H.J. Agteresch te Capelle aan den IJssel; Te Berkenwoude, te Nijkerk, te Ooltgensplaat en te Sint Annaland, kandidaat M. Blok te Ermelo;

Te Lelystad, te Nieuwerkerk (Zld), te Rotterdam-Alexanderpolder en te Zwijndrecht, kandidaat H.E.P. Fortuyn te Vianen.

VERSLAG CLASSIS RIDDERKERK OP 7 APRIL 2018

Ds. M.H. Schot opent als consulent van de roepende kerk Alblasserdam de vergadering. Te memoreren punten:

Vanuit de gemeente Goudswaard:

1. Ouderling S. van Steensel heeft zijn ambt neergelegd in verband met vermindering van krachten. Hij was vanaf 1966-1969 diaken en vanaf 1969-2018 ouderling.

2. Oud-diaken Jan Fiere is overleden op 31 maart op de leeftijd van 77 jaar. Hij is van 1986-2011 diaken in Goudswaard geweest.

Vanuit de gemeente van Klaaswaal:

De volgende jubilea werden herdacht:

C.A. Herweijer 25 jaar ouderling;

J. de Ruitter 25 jaar diaken;

G. Malleghrom 12,5 jaar ouderling.

Vanuit de gemeente van Puttershoek:

E.G. Monster was 40 jaar organist. Tijdens een herdenkingsbijeenkomst kreeg hij de versierselen behorende bij het lidmaatschap in de Orde van Oranje-Nassau opgespeld.

Het moderamen wordt gevormd door: ds. G.J. van Aalst, preses, ds. J. van Rijswijk en ds. M.H. Schot, assessoren, N.J. Teerds, scriba en M.H.P. Roos, quaestor.

Er worden enkele appelschriften achter gesloten deuren behandeld.

J.W. Weijers, secretaris van de Werkgroep Archieven, krijgt gelegenheid de werkwijze van de werkgroep toe te lichten. Opgemerkt wordt dat alleen indien men ambtsdrager is, men kan inloggen. Duidelijkheid wordt verschaft over de vraag hoe gehandeld wordt als iemand geen ambtsdrager meer is. Het is een goed technisch systeem, maar data-lekken kunnen niet geheel worden voorkomen. Het systeem zorgt bij lekken wel voor een signaal. De notulen mogen alleen ingezien worden door personen, die daartoe gemachtigd zijn. Zodra er een scribaat in een gemeente verandert, dient dit te worden doorgegeven en wordt de toegang tot het systeem van de vorige scriba geblokkeerd. Tevens wordt er vanuit de vergadering de

vraag gesteld hoe omgegaan moet worden met 'geheime' notulen. Deze worden niet gedigitaliseerd, maar opgeslagen in de kluis in Woerden.

Deputaat Weijers meldt nog dat de werkgroep bezig is met zich te bezinnen op de gevolgen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die 25 op mei in werking treedt. Hij adviseert de vergadering te wachten tot er informatie wordt verstrekt.

Op de Theologische School zal een documentatiecentrum worden opgezet. Verder is het ook de bedoeling de losse archieven te bundelen.

Tenslotte wordt opgemerkt dat er gezorgd moet worden voor continuïteit, omdat het lijkt alsof het momenteel beheerd wordt door een of twee personen.

De voorzitter spreekt zijn waardering uit voor het vele werk dat de Werkgroep Archieven verricht. Hij constateert dat het afgegeven signaal vanuit de classis serieus is opgepakt.

De aangedragen punten over de rechtspositie van de predikant en de verantwoordelijkheid voor de vrijwilligers in de gemeente worden doorgezonden naar de PS.

T.A. Stoop, bestuurder van Cedrah, krijgt gelegenheid om de jaarverslagen 2016 en 2017 toe te lichten.

In het verleden is weleens gesteld dat voor sommige toekomstige bewoners het wonen in een instelling van Cedrah te duur zou zijn. Dat is onderzocht en er komt een brief over deze zaak.

In de oorden hebben verbouwingen plaatsgevonden of vinden nog plaats. Zo is Nebo verbouwd, zodat er weer weeksluitingen kunnen plaatsvinden. In Oordenstate is er gelegenheid het nieuwe gedeelte te bezichtigen. De helft van de verbouwing is achter de rug. Er wordt gezorgd voor meer wooncomfort.

Was er eerst sprake in de PS Zuid van een minder stabiele situatie van Cedrah, nu kan gemeld worden dat er sprake is van een stabiele situatie.

Grote zorg blijft het personeelstekort. Reeds meerdere keren is gevraagd aan ambtsdragers om op huisbezoeken de nood omtrent het voorzien in personeelsvaca-

“

**EEN VAN DE STRIKKEN
WAARMEE DE DUIVEL
VELE ZIELEN VASTHOUDT
IS DAT HIJ DE MENSEN
VOORTDUREND ZO NAAR DE
AARDE LAAT KIJKEN,
DAT ZE DE HEMEL UIT HET
OOG VERLIEZEN.**

THOMAS BOSTON

tures naar voren te brengen en jongeren te stimuleren een opleiding in de zorg te gaan volgen.

Er zijn lokale initiatieven om kleinschalige tehuisen te realiseren. De binding met de lokale plaats is een begrijpelijk argument. De voorzitter spreekt zijn waardering uit voor de inzet van alle betrokkenen binnen de eigen huizen.

Het is goed dat de identiteit op de agenda blijft staan. Hij vraagt Stoop een artikel voor De Saambinder aan te leveren, waarin jongeren opgeroepen worden een opleiding in de zorg te gaan doen. Stoop zegt dit toe.

M. de Vries krijgt de gelegenheid een toelichting te geven op de verzonden stukken, zoals de Jaarrekening en de begroting van de Classicale Evangelisatie Commissie (CEC). Hij merkt op dat het evangelisatiewerk zijn voortgang mag hebben. Er zijn voldoende vrijwilligers en er gebeuren in de Gouwstraat

mooie dingen. De Vries hoopt dat de classis voor de financiële middelen blijft zorgen en dat veel vrijwilligers vanuit de classis dit werk mogen doen. Hij memoreert de extra inkomsten van de Hoornbeek-actie: € 10.000,-. De kosten in 2017 bleven nagenoeg gelijk. De Vries brengt de benoeming naar voren van E.J. Verbruggen als veldwerker. De CEC is inmiddels in gesprek met het Deputaatschap voor de verdere afstemming.
Samenvattend:

- het is een driejarig project;
  - de veldwerker is een medewerker op HBO-niveau;
  - de afstemming moet nog plaatsvinden;
- De classis machtigt de CEC deze zaak verder af te handelen. De preses onderstreept de maximale samenwerking tussen EVGG en CEC. De Vries meldt dat de classis Rotterdam deze week tot hetzelfde besluit is gekomen.
Een voorstel tot behandeling van enkele

kerkrechtelijke vragen wordt doorgestuurd naar de PS.

Door Oud-Beijerland wordt de vraag gesteld hoe omgegaan moet worden met de kerkenraadsnotulen. Er moet gestreefd worden naar de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Er wordt op verschillende manieren met kerkenraadsnotulen omgegaan. Sommigen nemen ze mee naar de vergadering, leveren ze daarna weer in. Soms worden ze alleen voorgelezen.

Als roepende kerk wordt de gemeente van Goudswaard aangewezen. Als datum voor de volgende vergadering wordt 7 juli 2018 vastgesteld bij het aannemen van een beroep van een van de kandidaten naar een classisgemeente. Voor een reguliere vergadering staat 8 september gepland. Namens de roepende kerk geeft ouderling B. Lodewijk uit Alblasserdam Psalm 119:17 op om te zingen en eindigt hij met gebed,
N.J. Teerds, scriba

Berichten

ER IS VEEL BELANGSTELLING VOOR DE CGO-LEERGANGEN

• Leergang Evangelisatie in Dordrecht. In samenwerking met het Deputaatschap voor Evangelisatie wordt deze cursus van zeven donderdagavonden (14 lessen) aangeboden. De cursus start 27 september.

• Leergang Vervolgde Kerk, locatie Rijssen. Deze leergang over de kerk in lijden en vervolging wordt op vijf avonden gegeven in de Tabernakelkerk in Rijssen, in samenwerking met het Deputaatschap Bijzondere Noden. De cursus start 27 september.

• Leergang Israël en de Bijbel start in Zoetermeer op 13 september. Een cursus voor ieder die zich betrokken weet bij het werk onder het Joodse volk. Er zijn acht cursusavonden.

• Verdiepingscursus Israël en de Bijbel in Middelharnis. De cursus start op 20 september en omvat vijf avonden.

Voor uitgebreide informatie en inschrijving kunt u terecht op onze website: www.cgo.nu

KOOR- EN SAMENZANGAVOND TE MIDDELBURG

Op dinsdag 3 juli wordt er in de Hofpleinkerker, Hofplein 13 te Middelburg een koor- en samenzangavond gehouden, m.m.v. het chr.

samengesteld mannenkoor Zeeland en organist Martin Weststrate. Leiding: ds. D.W. Tuinier. Aanvang: 19.30 uur. Collecte t.b.v. vakantieweken vrouwenbond Gereformeerde Gemeenten.

MARKT TE DIRKSLAND

Jaarmarkt, die georganiseerd wordt door de activiteitencommissie van de Gereformeerde Gemeente te Dirksland, op zaterdag 7 juli, van 9.30-15.00 uur, in en rondom snuffelmarkt 't Lôdsje, Spuikolk 6. De opbrengst is bestemd voor diverse goede doelen.

FIETSTOCHT OMGEVING VEENENDAAL

Op zaterdag 30 juni organiseert de PZC Veenendaal een fietstocht in de omgeving van Veenendaal.

Start tussen 9:30 en 11:00 uur aan de Parallelweg 124. Er zijn routes van 25 en 50 km. Inschrijfgeld: € 5,- per volwassene, € 2,50 per kind, max. € 15,- per gezin. De opbrengst is voor het zendingswerk in Albanië.

Meer info: veensefietsdag@gmail.com

ZENDINGS DAG 2018

We mogen terugzien op een goede zendingdag. Het hoge bezoekersaantal geeft iets

weer van de plaats die het zendingswerk binnen onze gemeenten mag hebben. Het meeleven bleek ook uit de opbrengst van de collecten. De totaalopbrengst, bestaande uit contant geld en machtigingskaarten, bedraagt € 92.000,-. Dat is een toename van 5% ten opzichte van vorig jaar. Op de website www.zendingsdag.nl kunt u de toespraken terugluisteren. Ook zijn daar foto's van de dag te vinden.

Zending Gereformeerde Gemeenten

BEZINNINGSAVOND 100 JAAR SGP

De op vrijdag 6 juli te houden landelijke bezinningsavond 100 jaar SGP wordt, in tegenstelling tot het vermelde in De Saambinder van 14 juni, gehouden in het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Kerk te Lunteren.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 1 JULI 2018

Aagtekerke 9.30 (H.D.) en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 15.00 uur ds. P. Mulder; Aalst 14.30 uur ds. E. Bakker; Alblasserdam 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 en 18.30 uur ds. J.W. Verweij; Bodegraven 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 19.00 uur ds. M.H. Schot; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 uur ds. H. Paul; Den Haag-Scheveningen 17.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Den Helder 10.00 en 15.30 uur kand. H.J. Agteresch; Deventer 15.00 uur ds. J.B. Huisman; Dinteloord 18.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. J. Driessen; Dordrecht 10.00 uur ds. C. Harinck en 17.00 uur ds. J.J. van Eckveld; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 11.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuzen 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 10.00 uur ds. B. van der Heiden; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. W. Silfhout; 's-Gravenzande 15.00 uur (H.D.) ds. J. van Rijswijk; Haamstede 18.30 uur ds. G.J. Baan; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. W. Silfhout; Hoofddorp 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogvliet 17.00 uur ds. A.J. Gunst; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 19.00 uur ds. M. Joosse; Kamperland 16.30 uur ds. C. Harinck; Kapelle-Biezeling 15.30 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Lelystad 9.30

(H.A.) en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 19.00 uur ds. L. Blok; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.30 uur ds. G. Pater; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 15.00 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur kand. H.E.P. Fortuyn; Mijdrecht 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. G. Clements; Nieuworp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerter Aa 15.30 uur kand. M. Blok; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Nieuwe-Tonge 15.30 uur kand. H.E.P. Fortuyn; Nijkerk 18.30 uur ds. A. Schot; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. J. de Kok; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Oostburg 10.00 en 15.30 uur (H.D.) ds. J.B. Zippro; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 15.00 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Oostvoorne 10.00 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Opeusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 19.00 uur kand. H.J. Agteresch; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Poortugaal 19.00 uur ds. H. Brons; Puttershoek 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder (zie Rotterdam-Centrum); Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. A. Verschuure; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J.J. van Eckveld en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Scherpenzeel 15.30 uur ds. H.A. van Zetten; Sint Annaland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sint Philipsland 9.30 en 15.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. B. Labee; Spijkenisse 15.00 uur stud. P.C. Vlot; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur kand. M. Blok; Terwolde - De Vecht 14.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. B. Labee en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. E. Hakvoort; Utrecht 12.30 uur ds. A. Verschuure; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. P. Mulder en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Werkendam 9.30

en 18.00 uur ds. M. Karens; Wierden 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. G.J. Baan; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 3 JULI 2018

Aalburg 19.30 uur ds. F. Mulder; Alblasserdam 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. J. van Laar; Drachten 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Enter 19.30 uur ds. W.A. Zondag; Oosterland 19.30 uur ds. A. Schot; Oudemirdum 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Sint Annaland 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Uddel 19.30 uur ds. M. Joosse; Westzaan 19.30 uur ds. G. van Manen.

WOENSDAG 4 JULI 2018

Barneveld-Centrum 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Den Helder 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Doetinchem 19.30 uur ds. A. Schreuder; Herkingen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. K. Boeder; Krabbendijke 19.30 uur (afscheidsdienst) ds. C. Sonneveld; Meeuwen 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Middelharnis 19.30 uur (voor de zending) ds. B. Labee; Mijdrecht 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Pater; Poortvliet 19.30 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 13.30 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Ridderkerk 16.30 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser en 19.30 uur ds. C. Hogchem; Scherpenzeel 19.30 uur ds. J. van Laar; Terneuzen 14.30 uur ds. A.P. Baaijens en 19.00 uur (intrededienst) ds. J.B. Zippro; Urk 19.30 uur ds. S.W. Janse; Werkendam 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Zwijndrecht 19.45 uur ds. G. van Manen.

DONDERDAG 5 JULI 2018

Barneveld-Centrum 14.30 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. S. Maljaars; Emmeloord 16.00 uur (huw. bev.) ds. P.G. Heijkamp; Goudswaard 19.30 uur ds. P. Mulder; 's-Gravenpolder 19.30 uur ds. G. Beens; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Naaldwijk 19.45 uur ds. A. Schreuder; Opperdoes 19.30 uur ds. A. Schot; Oude-Tonge 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Scherpenisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G. Pater; Yerseke 15.00 uur (huw. bev.) ds. C. van Krimpen; Zwolle 19.30 uur ds. A. Verschuure.

VRIJDAG 6 JULI 2018

Beekbergen 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; Doetinchem 16.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Kootwijkerbroek 14.30 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krabbendijke 13.45 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Nunspeet 14.00 uur (huw. bev.) ds. A. Schot; Puttershoek 14.30 uur (huw. bev.) ds. A. Verschuure; Rijssen-Zuid 13.45 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse.

ZATERDAG 7 JULI 2018

Middelburg-Zuid 15.00 uur (dovendienst) ds. M. Karens.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 1 JULI 2018

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur leesdienst en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht

70) 10.30 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 11.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Dv 6 juli, 19.30 uur in Hersteld Hervormde kerk te Lunteren (**gewijzigde locatie**)
Opening: ds. D.J. Budding
Ds. A.T. Huijser:
'Tijdrede in het licht van de 21e eeuw'.
Forumbespreking/
Organist: André Nieuwkoop
Sluiting: ds. A.F.R. van Veen

Te koop herdenkingsbundels:
- 'Verheft de Banier', ds. G.H. Kersten, prof. G. Wisse e.a, 2-delig: € 29,50
- 'Een levend getuigenis', Adriaan van Belzen: € 14,95

**Uitgeverij De Ramshoorn, Goes
Lucas Boeken, Tholen**

LAST-MINUTE KORTING. Nu 2 weken (27/28) in juli beschikbaar! Zeeland 6-pers huise, **800 meter van strand!**
Zeer rustig en veel privacy.
T. 033 2771884.

Te huur onze vrijstaande woning, rand van **Apeldoorn**. Wk. 32,33.
Tel. 06-18477304

Kamperen in de BETUWE bij boerderij-camping de Vijverhof! Rust, ruimte en gezelligheid. Te huur: stacaravan en blokhuut 6 pers. en toercaravan 3 pers.
www.campingdevijverhof.nl
Tel. 0344 601973 / mob 0621 611 610

Te huur in Houten; een ruime hoekwoning (bouwjr. 2012) met 5 slaapkamers, tuin op het zuiden. Tel. 06-22433197.

B&B voor 2 pers. in Rijssen, dichtbij bos en stad, rolst. vriendelijk.
Tel. 06-24523291

W *werkmetalent.nl*

STRATEGISCH COMMUNICATIEADVISEUR SGP - ROTTERDAM
VERZORGENDE IG 'T ANKER - KESTEREN
BUSINESS CONTROLLER COTAP - GENEMUIDEN
GZ-PSYCHOLOOG ELEOS - AMERSFOORT
LEERKRACHT / ONDERWIJSASS. DS. VOETIUSCHOOLO - ANDEL
ADMINISTRATIEF MEDEWERKER DS. VOETIUSCHOOLO - ANDEL

Te huur op landgoed 'Leidsche Hoeven' in Tricht (Gld): vakantiehuisje voor twee personen in de vrije natuur voor (mid) week of weekend. Volop mogelijk-heden voor fiets- en wandeltochten!
Voor beschikbaarheid en tarieven bel: (06)53251230 of mail heikoop@solcon.nl

T.h. Frankrijk vakantiewoningen last-minute met zwembad in bosrijke omg. en B&B **www.evenfransleven.nl**

Op vakantie deze zomer?
Boek nu op **www.diskoffer.nl**
Particuliere en vakantiewoningen.
Diverse unieke accommodaties.

Woonruimte gezocht: voor 2 personen in omgeving **Barneveld/Voorthuizen/Kootwijkerbroek**. Vanaf 17 augustus voor min. 2 mnd. 06-46538508.

T.H. nette 4-6 pers. stacaravan op camping De Wolfskuylen (Gees, Drenthe). Mooie, rustige omgeving vlakbij Emmen.
Tel. 06-23876700

Oudere dame, wonend in **Veenendaal**, aan de rand van het centrum, zoekt **3 uur per 2 weken huish. hulp**.
Tel. nr. 06-18624003

Rouw- gelegenheid- koorjurkjes kindergelegenheidskleding.nl
0577-401193/06-36392103

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

OOSTENRIJK, vanaf €495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**. Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083
www.es-vakanties.nl

Luxe compleet ingerichte **SAFARITENTEN** op campings in Drenthe en op de Veluwe.
www.sfeertent.nl Nu lastminutes!

T.h. WEKEROM: vakantiehuis 2 pers.
Tel. 0318-461734

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm/Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.
www.vakantieindebergen.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 10-persoons vakantiehuisje (rolstoel- toegankelijk), sta-caravans en kampeerplaatsen.
Tel: 0343-481558 / 0640023232
www.kleinoudenhorst.nl

Vakantie vieren in Yerseke en omgeving?
www.bluegreenholiday.nl

Mooi vakantie-appartement in **Hoog Sauerland**.
www.huizesolagrati.net

Te huur in Kootwijkerbroek; een ruime vrijstaande woning met 5 slaapkamers voor max. een jaar. Tel. 06-53405696.

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland

Reformatische Psychologenpraktijk Nederland biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding en psychologisch onderzoek aan volwassenen, jongeren en kinderen met psychosociale en psychologische vragen en problemen.

Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam
078 - 69 32 808 of info@rpnederland.nl
Bezoek onze website voor meer informatie, de tarieven en aanmelding.
www.rpnederland.nl

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Help mee

VOORLICHTING

De druk op Christenen in China neemt toe, maar het zendingswerk gaat door. Omdat wij er niet openlijk in de krant en op internet over kunnen berichten komen wij er graag over vertellen. Vraag een presentatie aan voor jong en oud: christinevastuin@bonisa.nl of bel: 0252-418269.

Zendingsavond met tentenmaker

Di 3 juli, 19:45, Beth-El-kerk, Duinrustplein 10, Katwijk
Boeiende avond over de praktijk van het zendingswerk. Collecte, verkooftafel aanwezig.

Fietstochten Moerkapelle en Zeeland

- Di 17 + wo 18 juli: start 9:30-10:30 Moerkapelle, 25 of 40 km, € 10,- p/p, € 15,- gezin. Opgave: bonisafietstocht@gmail.com of 06-36334536.
- Do 26 juli: start 9:30-11:30 Wolphaartsdijk/Kammerland, max. 40 km, € 3,50 p/p, € 15,- gezin, catering onderweg aanwezig. Opgave: sgravenpolder@bonisa.nl of 06-12561522.

Uw voorraad Chinese groene thee of fotokaarten aanvullen?

- Bezoek onze kraam tijdens de Duikenburgse Dagen te Echteld 24-26 juli.
- Via de Bonisa webshop en onze verkooppunten.

Bonisa
Z E N D I N G

Stort uw gift op NL29RABO0336554613

Bonisa webshop + info
www.bonisa.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER

Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T 0318 - 526641

E info@phvanderleer.nl

M 06 - 46376232

W www.phvanderleer.nl

STEUNEN WAAR

HET NODIG IS

Vast gelopen of hulp nodig? Worden de zorgen te groot of het verdriet te zwaar? Bloei Psychosociale Hulpverlening biedt hulp wanneer het even niet meer gaat en staat open voor iedereen die ondersteuning, advies of begeleiding wenst.

Ik, Dorathé, bied begeleiding aan kinderen, jongeren en volwassenen. In de ondersteuning richt ik mij o.a. op:

- Familie/relatieproblemen
- Persoonlijke problemen
- Rouw en verlies

Kijk voor het uitgebreide aanbod op www.bloeihulpverlening.nl of bel naar 06-36462176 en maak vrijblijvend een gratis kennismakingsgesprek.

Dorathé van Leeuwen
Waterschans 24
3905 XR Veenendaal

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Welkom op onze site!
Ruim 60.000 boeken op:
www.derooboeken.nl

NU OOK IN DE HOEKSCHE WAARD

VAN WAGENINGEN
BEGRAFENISVERZORGING

Na ruim 50 jaar als familiebedrijf op Goeree-Overflakkee werkzaam te zijn geweest willen wij onze activiteiten uitbreiden naar de Hoeksche Waard.

Ons familiebedrijf kenmerkt zich door betrokkenheid, betrouwbaarheid en persoonlijk contact.

Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Voor informatie:

J. van Wageningen
Westdijk 31, 3244 BM Nieuwe Tonge
Telefoon 0187 651616 Mobiel 06 53241569

www.begraafnisverzorgingvanwageningen.nl

Mediation of bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail
mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl

Janssens ■ Den Boef
advocaten

**PAPIEREN
ZENDELINGEN
VOOR DUITSLAND!**

Dat zijn de reformatorische boeken die de stichting probeert te verspreiden.

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie.

Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

HEIDELBERG & DORDRECHT

Fides

praktijk voor hulpverlening en diagnostiek

Een vertrouwd adres voor hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen vanuit een Bijbelse visie.

Wij bieden o.a. hulp bij:

- Opvoedingsvragen
- Relatie- of werkproblemen
- Sombereheid, angst, piekeren
- Psychische klachten
- Gezinsproblemen
- Identiteits- en andere vragen

U kunt bij ons ook terecht voor psychologisch onderzoek, indicatieaanvragen en onderzoek, begeleiding en training van mensen met een verstandelijke beperking.

Bel voor informatie of aanmelding

Tel. 0342 - 41-99 77

Van Breugelplantsoen 1

3771 VM Barneveld

www.fideshulpverlening.nl

Zorgboerderij- "Buyskêrke"

Zorgboerderij 'Buyskêrke' biedt zinvolle dagbesteding aan mensen met een beperking. Zowel voor kinderen, junioren als senioren.

D.V. 7 JULI 2018 OPEN DAG!!
10.00 uur-16.00 uur

Er is op de open dag van alles te doen en te koop:

- ✓ Koffie/ fris met bolus;
- ✓ Rondleiding op de boerderij;
- ✓ Fotopresentatie; Grabbelton;
- ✓ Kaarten en diverse cadeau-artikelen;
- ✓ Schoonmaakartikelen; Ondergoed;
- ✓ Tupperware; Boeken;
- ✓ Groente en fruit; Snoeprollen enz;
- ✓ Friet, knakworst en ijs;
- ✓ Babbelaars bakken; Kaas

De opbrengst komt ten goede aan onze cliënten.

Voor meer inlichtingen en vragen over de zorgboerderij kunt u contact opnemen met fam. Verhage.

Boudewijnskerke 5 0118-563142
4374 SB Zoutelande 06-49408050

NATUUR- EN LANDSCHAPSCAMPING

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen op Camping De Verborgen Hoek
FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte
LODGETENT (6-8 of 8-10 pers.) bij de FRIESE MEREN.
www.deverborgenhoek.nl 0514-602065

Welkom op de Institutie cursus

Opnieuw start de CGO met de Instructie-
cursus.

Een waardevolle cursus waarin de Instructie
van Johannes Calvijn behandeld wordt.

De cursus omvat 10 avonden met 20 lessen.

We gebruiken de editie vertaald door
dr. C. A. de Niet.

De cursus wordt gehouden in **Goes** (drs. J. van Mourik)
en **Veenendaal** (drs. H.R. Keurhorst en drs. J. Mouthaan).

De cursus start op D.V. 11 september in Veenendaal en 25 september in Goes.

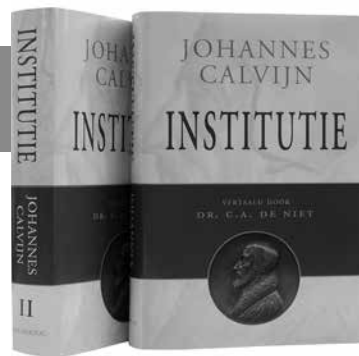
We beginnen om 19.30 uur.

De cursisten ontvangen een reader.

Het rooster en nadere informatie is te vinden op de website van de CGO.

Kosten voor deze cursus € 175,-

Aanmelding via de website van de CGO: www.cgo.nu

Kees van Asselt
begrafenisondernemer

*Oor een waardige en stijlvolle verzorging met
aandacht voor persoonlijke wensen.*

Vraag **GRATIS** ons 'laatste wensen' boekje aan.

Woudenberg e.o. m. 06 15 45 11 30 i. www.kvanasselt.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteurs: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J.J. Verhage

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E gvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Meditaties

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 06-57773987
E jvthul@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk
T 0180-420865, F 0180-423583
E jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Rijke jongelingen en verloren zonen en dochters

Netjes en onberispelijk leven is toch geen grond voor de eeuwigheid? Waarom 'bemінде' de Heere Jezus dan toch de rijke jongeling? Geloven we nog steeds dat ook onze 'meegaande' jongeren bekeerd moeten worden? Waarom ontbreekt zo vaak het gebed voor de 'verloren' zonen en dochters van de gemeente?

Beminnen

Drie verschillende vraagstellers willen we proberen van een antwoord te voorzien. Om te beginnen rond die rijke jongeling waarvan we lezen in Markus 10: 'En Jezus hem aanziende, beminde hem en zeide tot hem: Eén ding ontbreekt u: ga heen, verkoop alles wat gij hebt en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in de hemel; en kom herwaarts, neem het kruis op en volg Mij' (vers 21). Graag onderstrepen we de stelling dat al onze rechtzinnigheid tekort is voor de eeuwigheid. Daarom volgen we onze kanttekening (nummer 16) waarin we lezen: 'Dat is, toonde hem tekenen van toegenegenheid, gelijk dit woord somwijlen ook betekent. Want Christus heeft die ook enigszins lief, die zich uiterlijk naar Gods geboden schikken'. Calvijn, beducht voor de Roomse gedachte dat goede werken verdienstelijk zijn en aan de wedergeboorte voorafgaan, laat zich in scherpe bewoordingen - in zijn Bijbelcommentaar - uit. We citeren: 'Wil men toch de verdienste uit de liefde Gods afleiden, zo kan men ook zeggen dat de kikkorsen en vlooiën verdiensten hebben, omdat God alle schepselen zonder onderscheid liefde toedraagt. Het is derhalve niet overbodig onderscheid te maken tussen de graden der liefde. Met betrekking tot deze plaats, zal

het voldoende zijn kortelijk op te merken, dat God alleen Zijne kinderen, die Hij door de Geest der aanneming wedergeboren heeft, met een vaderlijke liefde bemint, en dat zij tengevolge van die liefde, voor Zijn rechterstoel worden vrijgesproken'. Daarmee raken we ook de tweede vraag. Elke ontdekte zondaar leert dat zijn gerechtigheden, buiten Christus, een wegwerpelijke kleed zijn.

Tegelijk kan er een hartelijke band zijn met allen die uiterlijk gaan in de wegen des Heeren. Wat kan er bijvoorbeeld een band groeien als je een groep belijdeniscatechisanten van week tot week mag onderwijzen. Zeker als ze echt trouw en hartelijk meelevend de lessen volgen. Maar met recht, we blijven vasthouden aan die ene weg tot de zaligheid. De Zaligmaker sprak tot die nachtdiscipel: 'Voorwaar, voorwaar zeg ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien' (Johannes 3 vers 3b). En op een andere plaats: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij' (Johannes 14 vers 6b). Al onze jongeren (en ouderen!), onbekeerd of schijn-bekeerd, geïnteresseerd of ongeïnteresseerd moeten door een Godswonder van dood levendgemaakt worden.

Benoemen

Dan nog iets over het openbare gebed rond de 'verloren' zonen en dochters van de gemeente. We proefden veel hartenleed van een bedroefde vader die persoonlijk met de nood van zijn gezin tobde... Eerder hebben we aangegeven dat in de vaak 'algemene' bewoordingen ook deze nood mag worden verstaan. Tegelijk hoop ik dat vele ambtsbroeders dit van tijd tot tijd de Heere 'bij name' voorleggen. Zeker bij diensten waarbij het aansluit op de prediking of bij diensten waarin de Heilige Doop wordt bediend of belijdenis des geloofs wordt afgelegd, is het passend dit een plaats te geven. In een tijd waarin het vele gezinnen raakt, is er geen betere plaats dan het huis des gebeds, om ook deze nood de Heere voor te leggen. En laten we dan ook bidden voor de zonen en dochters van de 'verloren' zonen en dochters, die vaak 'niets' meer weten. De Heere binde deze nood op veler harten, want nog altijd is het waar wat we berijmd (Psalm 81 vers 7a) zingen: 'Op uw noodgeschrei, deed ik grote wond'ren!'

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.